

pr. 1. april 1966 indgået i amtskommunerne, idet disse købstæder m. v. i forbindelse med en kommunesammenlægning er overgået til den såkaldte „Marstal-status“, men samtidig er — med de i de seneste år stedfundne indlemmelser — i alt 21 sognekommuner blevet unddraget den amtskommunale beskatning ved indlemmelse i købstæder. Selv om endnu flere, navnlig mindre, købstæder efterhånden vil gå over til „Marstal-status“, vil dette dog ikke i væsentlig grad påvirke *amtskommunernes struktur*. Kun ved de store købstæders indtræden i det amtskommunale fællesskab vil amtskommunernes struktur på afgørende måde kunne ændres, men det forudsætter i reglen en samtidig sammenlægning af forstadskommunerne med købstaden. Ej heller har det ad frivillighedens vej været muligt i nævneværdigt omfang at regulere *amtskommunegrænserne* i tilfælde, hvor disse går på tværs af de befolknings- og erhvervsmæssige forhold på stedet.

Man kan således sige, at det ad frivillighedens vej har været og sikkert fortsat vil være muligt at løse en del inddelingsproblemer, men at de største og mest presserende problemer ikke lader sig løse på denne måde, men kræver en helhedsløsning, som kun et nyt lovgrundlag kan give basis for.

Da samtlige ovennævnte problemer til en vis grad er indbyrdes sammenhængende, ville det, efter hvad der anføres i bemærkningerne til lovforslaget, måske umiddelbart forekomme naturligst, at de blev løst under ét. Dette måtte imidlertid forudsætte — såfremt en reform skal kunne gennemføres inden for en nogenlunde rimelig tid — at der blev åbnet mulighed for generelt at gennemføre kommunesammenlægninger og grænsereguleringer i overensstemmelse med visse ved lov fastsatte principper, også i tilfælde, hvor man lokalt for tiden modsætter sig en omlægning af den kommunale inddeling.

Et så vidtgående forslag er dog ikke stillet, bl. a. fordi det kan påregnes, at det ad frivillighedens vej vil være muligt at løse store dele af de problemer, der knytter sig til den sognekommunale inddeling. Nærværende forslag tager derfor alene sigte på en snarlig, generel løsning af problemerne i forbindelse med amtskommunernes geografiske afgrænsning, herunder købstædernes stilling i forhold til amtskommunen, samt byernes primærkommunale inddelingsproblemer, mens de øvrige problemer indtil videre principielt forudsættes løst ad frivillighedens vej.

Ved fremsættelsen af lovforslaget anførte *indenrigsministeren* bl. a.:

„Det problem, der tilsyneladende har voldt de største vanskeligheder, er spørgsmålet om ændring i *kommuneinddelingen omkring byerne*. Der er her bred tilslutning til princippet om, at et bysamfund normalt skal udgøre én kommune, men det kniber lidt med enigheden, når der skal tages stilling til, hvor mange og hvilke undtagelser ordet „normalt“ åbner mulighed for. Det bliver nu folke-